

บทความวิจัย

วรรณกรรมอาหรับพลัดถิ่นยุคต้นศตวรรษที่ยี่สิบ : กรณีศึกษากวีนิพนธ์วิจิตรโวหารของอีเลีย อะบูมาฏี

มานพ อาดัม *

**ดร.(เทววิทยา) ผู้ช่วยศาสตราจารย์, อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาอาหรับ ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*

บทคัดย่อ

ในช่วงเวลาที่ประเทศอาหรับโดยเฉพาะอย่างยิ่งเลบานอนประสบปัญหาทางด้านการเมืองและเศรษฐกิจ กลุ่มนักเขียนวรรณกรรมกลุ่มหนึ่งต้องการอพยพไปยังประเทศอื่น เช่น อเมริกา บราซิล แคนาดา เพื่อยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีกว่าเดิม ส่วนหนึ่งจากนักเขียนวรรณกรรมกลุ่มนี้คือ อีเลีย อะบูมาฏีถือเป็นกวีที่ดีที่สุดและกวีนิพนธ์ของเขาถูกยึดเป็นจุดเริ่มต้นของบทกลอนแห่งยุคสมัยใหม่ ได้รับผลกระทบจากปัญหาทางด้านการเมือง และเศรษฐกิจ จึงได้อพยพไปยังประเทศอเมริกา และได้ผลิตผลงานวรรณกรรมพลัดถิ่นมากมายในช่วงเวลาที่อาศัยอยู่ต่างแดน เช่น บทกวี เรื่องสั้น และอื่นๆ

งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวรรณกรรมอาหรับพลัดถิ่นของอีเลีย อะบูมาฏีเกี่ยวกับบทบาทและแนวคิดของอีเลีย อะบูมาฏี และการวิเคราะห์กวีนิพนธ์วิจิตรโวหารในรูปแบบการประพันธ์ วรรณศิลป์ และประติมากรรมที่ปรากฏในบทกวี

ผลการวิเคราะห์พบว่าอีเลีย อะบูมาฏีมีบทบาทสำคัญในการวิวัฒนาการงานกวีพลัดถิ่นออกเผยแพร่สู่สาธารณชน ผ่านวิธีการประพันธ์ที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้อ่านได้รับอรรถรสจากการสร้างจินตนาการไปพร้อมกัน ผสมผสานด้านภาษาและลีลา อุปมา การเปรียบเทียบ การเปรียบเปรย การใช้คำที่มีความหมายตรงกันข้าม การใช้คำตรงกันแต่ความหมายต่างกัน เพื่อให้เนื้อหาของบทกวีเกิดความชัดเจน แสดงถึงพลังของชีวิต ซึ่งผู้อ่านสามารถรู้สึกได้ถึงความแตกต่าง และสามารถมองเห็นเป็นภาพที่มโนออกมาจากจิตใจ ความนึกคิด และความหวัง การใช้ปรัชญาชีวิตในบทกวี การจินตนาการชีวิตที่มีความบริสุทธิ์ และความผาสุก

คำสำคัญ: กวีพลัดถิ่น, อีเลีย อะบูมาฏี, กวีนิพนธ์วิจิตรโวหาร, อุปมา, การเปรียบเทียบ, การเปรียบเปรย

RESEARCH

*Early Twentieth Century Arab Exile Literature: A Case Study of Elia Abu Madi's Poetry**Manop Adam ****Asst. Prof. Dr. Eastern Languages, Faculty of Arts, Chulalongkorn University***Abstract**

During the time when Arab countries, especially Lebanon experienced political and economic problems, a group of literary writers wanted to emigrate to other countries such as America, Brazil, Canada in order to enhance the living better than before. Part of this group of literary writers is Elia Abu Madi who is considered the best poet. Besides, his poetry was taken as the starting point for poems of the modern era. He was affected by political and economic problems, therefore emigrated to America and produced many works of exile literature during the time when living abroad, e.g. poetry, short stories, etc.

The objective of this research is to analyze Elia Abu Madi's Arab exile literature about the role and concept of Elia Abu Madi as well as poetry in the form of writing, literature and invention that appears in poetry.

The results of analysis showed that Elia Abu Madi played a major role in the evolution of exile poetry published to the public through a variety of writing methods in order for the readers to get poetic flavor from imagination at the same time combining language and style, analogy, comparison, metaphor, the use of words with opposite meanings, the use of the same words but different meanings so that the content thereof becomes clear, represents the power of life. The readers can feel the difference and see imagery that comes out of the mind, thoughts and hope, the use of life philosophy in poetry, imagination of life with purity and well-being.

Keywords: Exile poet, Elia Abu Madi, poetry, analogy, comparison, metaphor

บทนำ

อีเลีย อะบูมาฏีญ์ เกิดในปี ค.ศ.1889 ในครอบครัวชาวยิวซึ่งอาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่ห่างไกลของชาวเลบานอน อัลมุฮัยดิชะฮ์ ปัจจุบันเป็นส่วนหนึ่งของเมืองบีกฟาฏา ประเทศเลบานอน เขาเป็นกวีคนสำคัญของวรรณคดีอาหรับยุคใหม่ เช่นเดียวกันเขาก็เป็นกวีที่โดดเด่นของวรรณกรรมพลัดถิ่น (Ali 1996 :152)

ในช่วงเวลาที่ประเทศเลบานอนประสบปัญหาทางด้านการเมือง และเศรษฐกิจ อะบูมาฏีญ์จึงตัดสินใจอพยพไปอยู่ประเทศอเมริกาเพื่อยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีกว่าเดิมจนกระทั่งในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 มีการเคลื่อนไหวที่สำคัญและต่อเนื่องในวงการกวีนิพนธ์อาหรับ ครั้งหนึ่งเป็นของโลกใหม่ และอีกครั้งเป็นของโลกเก่า ทั้งสองการเคลื่อนไหวนี้ต่างเรียกร้องให้มีการเปลี่ยนแปลงการใช้คำ สาระสำคัญ และรูปแบบ อะบูมาฏีญ์เป็นกวีที่เป็นที่รู้จักและเป็นนักข่าวในหมู่ชายชาวอาหรับในอเมริกา บทกวีของเขาได้รับความนิยมผ่านการใช้ภาษาที่แสดงออกได้อย่างชัดเจน ความเชี่ยวชาญของเขาในรูปแบบการประพันธ์ดั้งเดิมของกวีนิพนธ์อาหรับและการเชื่อมโยงแนวคิดของเขาต่อผู้อ่านอาหรับที่ร่วมสมัยจนกระทั่งกวีนิพนธ์ของเขาถูกยึดเป็นจุดเริ่มต้นของบทกลอนแห่งยุคสมัยใหม่

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาบทบาทของอีเลีย อะบูมาฏีญ์ต่ออัลรอปิฎาะฮ์อัลเกาะละมียะฮ์ผ่านวรรณกรรม
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลและแนวคิดของอีเลีย อะบูมาฏีญ์ต่อบทกวี
3. เพื่อวิเคราะห์การประพันธ์ของอีเลีย อะบูมาฏีญ์ผ่านบทกวีในด้านวิจิตรโวหาร วรรณศิลป์ รูปแบบการประพันธ์ และประดิษฐกรรม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เห็นบทบาทของอีเลีย อะบูมาฏีญ์ต่ออัลรอปิฎาะฮ์อัลเกาะละมียะฮ์ผ่านวรรณกรรม
2. เห็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางความคิด และทัศนคติของอีเลีย อะบูมาฏีญ์ต่อบทกวี
3. เห็นงานประพันธ์ของอีเลีย อะบูมาฏีญ์ในด้านวิจิตรโวหาร วรรณศิลป์ รูปแบบการประพันธ์ และประดิษฐกรรม

ขอบเขตการศึกษากรวีนิพนธ์วิจิตรโวหารของอีเลีย อะบูมาฏีญ์

ดีวานอีเลีย อะบูมาฏีญ์ค.ศ. 1919 เล่ม 1-3

วิธีการดำเนินงานศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่อง“วรรณกรรมอาหารปลัดถิ่นยุคต้นศตวรรษที่ยี่สิบ: กรณีศึกษากวีนิพนธ์วีจิตรโวหารของอีเลีย อะบูมาฏีญ์ เป็นงานวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ศึกษางานวิจัย ทฤษฎี ผลงานทางวรรณกรรมอาหารปลัดถิ่นที่เกี่ยวข้อง และบทกวีในตีความอีเลีย อะบูมาฏีญ์ในด้านวีจิตรโวหาร วรรณศิลป์ รูปแบบการประพันธ์ และประดิษฐ์การ
2. ศึกษาหนังสือ ตำรา และงานตีพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมอาหารยุคใหม่
3. ศึกษาวารสาร และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มนักวรรณกรรมอาหารปลัดถิ่น
4. วิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยและเรียบเรียงเป็นรายงานการวิจัย

ผลการศึกษา

1. บทบาทของอีเลียอะบูมาฏีญ์ต่ออัลรอปิฎาะฮ์อัลเกาะละมียะฮ์และกวีปลัดถิ่น I (exile poetry)

ชมรมวรรณกรรมที่ชื่ออัลรอปิฎาะฮ์อัลเกาะละมียะฮ์(ชมรมปากกา)ซึ่งก่อตั้งขึ้นในกรุงนิวยอร์กเมื่อปี 1920 (AlNa'uri1977: 7,21,24) ได้กลายเป็นจุดโฟกัสสำหรับชาวอเมริกันทางตอนเหนือเพื่อเรียกร้องให้มีการพัฒนาวรรณกรรมอาหารที่ไม่ได้จำกัดแค่โลกใหม่เท่านั้น และการเรียกร้องนี้ก็ประสบความสำเร็จอย่างที่สุด ในบรรดากวีมะฮัฎิร อีเลีย อะบูมาฏีญ์ ถือเป็นกวีที่ดีที่สุด และกวีนิพนธ์ของเขาถูกยึดเป็นจุดเริ่มต้นของบทกลอนแห่งยุคสมัยใหม่

ในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 มีการเคลื่อนไหวที่สำคัญและต่อเนื่องในวงการกวีนิพนธ์อาหาร ครึ่งหนึ่งเป็นของโลกใหม่ และอีกครึ่งเป็นของโลกเก่า ทั้งสองการเคลื่อนไหวนี้ต่างเรียกร้องให้มีการเปลี่ยนแปลงการใช้คำ สำระสำคัญ และรูปแบบ ญูยูซีย์กล่าวว่า การเคลื่อนไหวทั้งสองครั้งนี้เกิดขึ้นโดยที่ต่างฝ่ายต่างก็ไม่ได้ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงของอีกฝั่งหนึ่ง จนกระทั่งมันได้พัฒนามาถึงตอนท้ายๆ เมื่อหลักการพื้นฐานต่างๆ ของการเคลื่อนไหวในแต่ละฝั่งได้เกิดขึ้นเรียบร้อยแล้ว การลุกฮือเพื่อให้เกิดการคิดใหม่ในวรรณกรรมซึ่งเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องนี้แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของสิ่งที่คนต้องการในกวีนิพนธ์ และปฏิกิริยาตอบสนองต่ออิทธิพลจากต่างชาติ อย่างแนวคิดทางวรรณกรรมของตะวันตกการเคลื่อนไหวของชาวอาหารอเมริกันทั้งสองครั้งนี้มีความเหมือนกัน แต่ก็แยกเป็นเอกเทศออกจากกัน กระแสที่มาจากอเมริกาได้นั้นไม่เน้นการนำสิ่งใหม่เข้ามา แต่มุ่งเน้นไปที่กวีนิพนธ์และวัฒนธรรมอาหารกระแสหลักมากกว่า ขณะที่กระแส

¹วรรณกรรมปลัดถิ่น – วรรณกรรมที่มีรากลึกมีความเป็นมนุษย์และจริงจัง ซึ่งหลายยุคสมัยของภาษาอาหรับไม่เคยพบอะไรเช่นนี้มาก่อน – ได้เข้ามาปลดปล่อยแจ่มอันหนักอึ้งที่พันธนาการวรรณกรรมเอาไว้ สู่บรรยากาศแห่งเสรี ให้มันได้สูดอิสรภาพโดยปราศจากสิ่งผูกมัด ตั้งผู้รอดชีวิต

จากทางเหนือซึ่งนำโดยอุดมคติต่างๆ จาก*อัลรอบิฎเราะฮ์* นั้น จะเน้นการนำสิ่งใหม่เข้ามาเปลี่ยนแปลงรูปแบบ เนื้อหา และโทนการนำเสนอในกวีนิพนธ์อย่างมาก ชาวใต้สนับสนุนชาตินิยมอาหรับอย่างเปิดเผยและสงวนสำนวนโวหารของแบบแผนอาหรับคลาสสิกเอาไว้ ขณะที่ชาวเหนือจะริเริ่มธีมที่เป็นนามธรรมและทัศนคติเชิงปรัชญา และเน้นความเป็นพี่น้องร่วมโลกของมนุษย์ทุกคน (Jayyusi 1977: 67,69) และกลุ่มอเมริกาในตอนเหนือนี้เองที่เรามักจะเรียกพวกเขาว่า“กวีมีระฮ์ญ์”

ด้วยเหตุนี้เองกวีมีระฮ์ญ์ในหมู่ผู้อพยพชาวซีเรียในสหรัฐอเมริกา จึงเป็นตัวแทนการเคลื่อนไหวทางวรรณกรรม อยู่ร่วมสมัยและเดินหน้าคู่ขนานไปกับกลุ่มตีวาน พวกเขาทำให้ชนที่ถูกลำเลียงขึ้นมาใหม่กลายเป็นความจริงทางวรรณกรรมที่ตรึงใจได้สำเร็จ และสร้างอิทธิพลต่อวงการงานเขียนภาษาอาหรับด้วยงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ของพวกเขาได้มากกว่ากลุ่มตีวาน (Khoury 1974:9) คูรีและอัลการ์บอกว่า ประเทศอียิปต์ไม่สามารถสร้างอิทธิพลได้เท่าใดนักเป็นเพราะ “แบบแผนทางความคิดและอุดมคติทางกวีนิพนธ์อันสูงส่งของพวกเขา นั้นช่างขัดแย้งเสียเหลือเกินกับการแสดงออกทางกวีนิพนธ์ที่แสนธรรมดาของพวกเขา” (Khoury 1974:9)

สมาชิกคนสำคัญของ*อัลรอบิฎเราะฮ์*มีสี่คน คือญิบรอน, นุอัยมะฮ์, อะบูมาฏีญ์, และนาซิบ อะริดา สิ่งหนึ่งซึ่งถือเป็นความโดดเด่นทางวรรณกรรมของพวกเขา คือสารัตถะที่มาจากแก่นของชีวิตและจิตวิญญาณของมนุษย์งานของพวกเขาจำนวนมากมีเนื้อหาเกี่ยวกับความลับต่างๆ ของชีวิตและความโหม้เมียงของจิตใจมนุษย์ (Al-Na'uri 1977: 73) โดยทั่วไปแล้ว ดูเหมือนจะเห็นตรงกันว่าในบรรดาสี่คนนี้ อะบูมาฏีญ์เป็นผู้ที่ตามมาหลังสุดในการริเริ่มงานเขียนแนวใหม่ ใน*อัลรอบิฎเราะฮ์* ญิบรอนมีสถานะเป็น“เจ้าคณะ”หรือจิตผู้นำทาง, นุอัยมะฮ์ เป็นที่ปรึกษาและนักวิจารณ์ ซึ่งกำหนดบรรทัดฐานทางวรรณกรรม และนาซิบ อะริดา เป็นกวีแห่งยุคใหม่ที่ทรงอิทธิพลที่สุดในตอนแรก ทั้งสามคนนี้ถือเป็น“การเปลี่ยนของอะบูมาฏีญ์”ผู้มีความสามารถอันโดดเด่นในการประพันธ์บทกวี และเปลี่ยนรูปแบบการประพันธ์แบบเดิมที่เลียนแบบขนบไปเป็นการอาศัยการคิดลึกซึ้ง และเป็นนามธรรมมากกว่า ซึ่งเห็นได้ชัดเจนใน อัลญะดาวิลดั่งนั้นอะไรที่เป็นเสน่ห์ของความคิดใหม่เหล่านี้ อะไรที่ทำให้ผู้มีความสามารถอย่างอะบูมาฏีญ์สนใจทดลองอย่างรวดเร็ว แนนอนญัยยูซีย์ถือว่าอัลญะดาวิล และอัลคอมอาอิล เป็นผลลัพธ์ของความฉลาดและพลังกวีนิพนธ์ที่ยิ่งใหญ่ซึ่งมอบพลังให้แก่การทดลองใช้แนวคิดใหม่ของอะบูมาฏีญ์ ซึ่งล้วนเป็นเรื่องแปลกสำหรับเขา เช่น เรื่องของป่าไม้ [หรือป่าที่บ หรือที่รกร้าง] และกระแสที่ให้ความสนใจต่อธรรมชาติ แนวคิดทั้งสองนี้ได้รับอิทธิพลมาจากญิบรอนและนุอัยมะฮ์ (Jayyusi 1977: 124,127) ความคิดนี้ของญัยยูซีย์เกิดขึ้นมาจากตอนที่มีการบอกว่าตีวานที่ต่อจากอัลญะดาวิล และอัลคอมอาอิล นั้นมีการกลับไปทำตามขนบหลายอย่าง และในตีวานสุดท้ายของอะบูมาฏีญ์ก็เป็นการหวนกลับไปทำตามขนบอย่างสมบูรณ์ ญัยยูซีย์รู้สึกว่ “สติปัญญาที่ฉลาดและเปิดกว้างของอะบูมาฏีญ์นั้นตอบสนองอย่างรวดเร็วต่อสิ่งที่ดูเหมือนจะเป็นธรรมชาติของความท้าทายของเขา

เองมากกว่า” และเมื่อพิจารณาจากอัลญะตาวิล และอัลคอมาอิล แล้ว “ความเป็นอัจฉริยะที่ไม่เหมือนใครของอะบูมาฏีอยู่ที่ความสามารถในการดูดซับแนวคิดใหม่ๆ และแปลมันใส่ไว้ในกวีนิพนธ์ของเขาทันที” บางสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงแนวคิดใหม่มากที่สุดอาจเป็นแนวคิดในเรื่องบทบาทของกวี ซึ่งเป็นจุดสำคัญที่แบ่งชนบเดิมออกจากสิ่งที่อะบูมาฏียอมรับอย่างเต็มหัวใจในอัลญะตาวิลและอัลคอมาอิล ดังที่ได้กล่าวไปก่อนหน้านี้ ตามชนบเดิมนั้นกวีจะเป็นนักปราชญ์ของสาธารณชน เป็นผู้บันทึกวัฒนธรรมชาวอาหรับ เป็นนักประวัติศาสตร์ และเป็นผู้ปกป้องเกียรติ แนวคิดใหม่ที่ *อัลรอบิฎเฆาะฮ์* นำมานั้นกวีจะมีความเป็นปัจเจกกว่า และมีความเป็นสากลกว่า กวีในฐานะปัจเจกชนนั้นถือเป็นผู้ที่มีตำแหน่งพิเศษในสังคม มีความสามารถพิเศษ ซึ่งบางทีความสามารถที่ว่านี้อาจเป็นสิ่งที่พระเจ้าประทานให้ เพื่อที่พวกเขาจะได้เข้าใจความจริงและรู้ความลับของชีวิต และกวีเป็นสากลกว่า เนื่องจากความเข้าใจของพวกเขาจะยังประโยชน์ต่อมนุษยชาติโดยทั่วไป ต่อมนุษย์ทุกคนเท่าๆ กัน ไม่ใช่แค่กับกลุ่มชนที่ได้รับอภิสิทธิ์หรือกลุ่มใดเป็นการเฉพาะ

มีอีกปัจจัยที่มักใช้อธิบายว่าทำไมกวีกลุ่มนี้จึงเปิดรับแนวคิดใหม่ในวรรณกรรมและยีนส์ที่จะทดลองใช้องค์ประกอบที่ไม่เป็นไปตามชนบเดิม ดังที่นิจแลนดได้บอกไว้ กวีมะฮ์ญูรทั้งหมดมาจากครอบครัวคริสเตียน นิจแลนดรู้อีกว่า เพราะเหตุนี้เองพวกเขาจึงสามารถก้าวออกจากข้อจำกัดของแนวคิดทางกวีนิพนธ์ตามชนบเดิมได้ง่ายกว่า นิจแลนดบอกเป็นนัยว่า ชนบเหล่านี้ไม่ได้ถูกฝังลึกลงไปในตัวของพวกเขาเท่ากับเพื่อนกวีชาวมุสลิม เพราะพวกเขาได้รับการศึกษาในโรงเรียนของมิชชันนารีจากต่างประเทศ (Nijland 1875:2,9)

ใน*อัลรอบิฎเฆาะฮ์* อะบูมาฏีปลดทฤษฎีแจมือแห่งการเลียนแบบชนบออกไป ซึ่งเห็นได้จากตีความที่สองของเขา นอกจากนี้ เขายัง “ปลดแอกจินตนาการของเขาให้ไปสุดเส้นขอบของการมีอยู่ของสรรพสิ่งและธรรมชาติ โดยปราศจากความกลัวหรือการระแวงระวัง” (Al-Na’uri 1977: 24) นุอัยมะฮ์บอกว่า อีเลียอะบูมาฏีตามหาแนวทางของตัวเองมานาน ระหว่างการเลียนแบบชนบเดิมและความคิดสร้างสรรค์ และเขาได้พบเส้นทางของตัวเองแล้ว พร้อมกับพบจิตวิญญาณของเขาด้วย เขาได้กลายเป็นกวีที่ยิ่งใหญ่ ผู้แต่ง*อัลญะตาวิล* (Nu’aymah: 148) ที่นิวยอร์กนี่เองที่อะบูมาฏี ผู้ที่กำลังแสวงหาแนวทางของตัวเอง ได้มารู้จักกับนุอัยมะฮ์และญิบรอน และด้วยกับอิทธิพลของทั้งสอง อะบูมาฏีก็ได้พบเส้นทางของตัวเอง หรือที่ญัยยูซีย์เรียกว่าความท้าทายของอะบูมาฏี

2.อิทธิพลและแนวคิดของอีเลีย อะบูมาฏีต่อบทกวี

2.1 ทศนะอะบูมาฏีเกี่ยวกับกวี

ญิบรอนเคาะลีลญิบรอนได้กล่าวถึงอะบูมาฏีจากนิยามของเขาเกี่ยวกับกวีเมื่อได้ตรวจสอบหนังสือเล่มที่สองจากตีความของอะบูมาฏีในบทกวีที่มีชื่อว่า “กวี” โดยที่อะบูมาฏีได้ดำเนินการสนทนาระหว่างเขา

และเพื่อนๆเกี่ยวกับนิยามของคำว่า“กวี”เขาได้กล่าวคำพูดอันงดงามว่ากวีคือกวีเปรียบเสมือนความภาคภูมิใจ
กวีเป็นบุคคลที่พระเจ้าทรงประทานความสามารถในการติดต่อสัมพันธ์กับสิ่งต่างๆที่ซ่อนเร้นได้เพื่อนำมา
เปิดเผยให้เห็นถึงความงดงามในบทกวี เขากล่าวว่า

كَأَنَّكَ هُزْبَاءُ أَرَى خَفِيًّا ظَاهِرًا	مَنْ أَنْتَ يَا هَذَا فُقُلْتُ لَهَا أَنَا
عَنْ نَفْسِهِ فِي صُبْحِهِ وَمَسَائِهِ	فَأَجَبْتُهَا هُوَ مَنْ يُسَأَلُ نَفْسَهُ
وَالْقَلْبَ سِرْفُؤُطِهِ وَرَجَائِهِ	وَالْعَيْنَ سِرِّسَهَا دَهَاوُ فَادَهَا

ท่านเป็นใคร? ฉันตอบเธอว่า

ฉันเองเหมือนไฟฟ้าที่ซ่อนเร้นและเปิดเผย

ฉันตอบเธอว่า เขาคือคนที่พูดถามตัวเอง

เกี่ยวกับตนเองทั้งเช้าและเย็น

ดวงตามีความลับทั้งยามหลับและตื่น

หัวใจมีความลับทั้งในยามหมดหวังและยามหวัง

ในบทกวีนี้ผู้ประพันธ์อะบูมาฎียีได้กล่าวเกี่ยวกับมนุษย์คนหนึ่งที่มีความวิตกกังวลในทุกๆเรื่อง เขาไม่มีความพอใจอะไรเลย และไม่มีความมั่นใจเกี่ยวกับเรื่องต่างๆที่เกิดขึ้นในชีวิตของเขา ด้วยเหตุนี้เขาจึงมีความผูกพันอยู่กับตัวเองตลอดเวลา ในช่วงชีวิตที่รุ่งโรจน์ เขากถามตัวเองแต่ไม่มีคำตอบให้กับตัวเองดังนั้นความสงสัยจึงครอบงำเขา ผู้ประพันธ์อะบูมาฎียีได้กล่าวลักษณะกวีผู้นี้ว่า

وَيَحَارُ بَيْنَ أَمَامِهِ وَوَرَائِهِ	فَيَحَارُ بَيْنَ مَجِيئِهِ وَذَهَابِهِ
--	--

เขาจะสงสัยทั้งมาและไป และจะสงสัยทั้งข้างหน้าและกลับหลัง

ผู้ประพันธ์อะบูมาฎียีได้กล่าวลักษณะคน ๆ หนึ่งที่มีความกระวนกระวายใจระหว่างวัน เวลา เมื่อวานนี้ วันนี้ พรุ่งนี้ หรือระหว่างต้นกำเนิดของเขาและบั้นปลายชีวิตของเขาจะต้องสามารถเห็นสิ่งที่ซ่อนเร้นและสามารถอธิบายออกมาได้เสมือนกับว่าเขารู้สิ่งเร้นลับ ณ ตรงนี้เราสามารถพิจารณาดูสิ่งที่อะบูมาฎียีได้จำกัดลักษณะกวีของเขาไว้ว่า “ก่อนอื่นขอพูดว่า เขาคือมนุษย์ที่มีความรู้สึกเหมือนคนอื่นๆ จิตใจอ่อนไหวเหมือนคนอื่นๆ ปฏิบัติตนเหมือนคนอื่นๆ แต่สำหรับความคิดและวิสัยทัศน์นั้นเขามีความลึกซึ้งกว่าคนอื่นๆ”(Eliya Abu Madi: 47,48) นอกจากนี้อะบูมาฎียียังวิพากษ์ในเรื่องบทกวี โดยเขาจะพิจารณาดูในสิ่งที่กวีนำมาเสนออันดับแรก และเป้าหมายของบทกวีลำดับที่สอง สำหรับแนวทางด้านบทกวีนั้นเขาได้กล่าวไว้ในคำนำตีความเล่มที่สามของเขาชื่อว่า “ลัทธิธารน้ำ” ไว้ว่า

لَسْتُ مِنِّي إِنْ حَسِبْتَ الشَّعْرَ الْفَاظًا وَوَزْنَ	فَهِيَ بِالْإِنْفَاقِ تَبْقَى وَهِيَ بِالْإِمْسَاكِ تَفْقَى
فَانْطَلِقُ عَنِّي لِأَلَّا تَفْتَنِي هُمًّا وَحَزْنَ	خَالَفَتْ دَرْبُكَ دَرْبِي وَأَنْقَضَى مَا كَانَ مِنَّا

มันจะคงอยู่เมื่อใช้ไป และมันจะเสียไปเมื่อเก็บเอาไว้ ท่านไม่ใช่พวกฉันทหากท่านคิดว่าบทกวีคือถ้อยคำและทำนองเท่านั้น แนวทางของท่านไม่ตรงกับแนวทางของฉัน ระหว่างเราก็จบลงจงออกไปจากชีวิตฉันเพื่อท่านจะไม่พบความหมองและความเศร้า

อะบูมาฎีย์ต้องการอธิบายความหมายของบทกวีว่าไม่ใช่ถ้อยคำหรือทำนองเท่านั้นแต่บทกวีคือการใช้จิตวิญญาณและความหมายของคำ ด้วยเหตุนี้เขาจึงทำให้โรงเรียนของเขามีจุดเด่นทางด้านโครงสร้างบทกวี (Elia Abu Madi: 50,51)

2.2 ทศนะอะบูมาฎีย์เกี่ยวกับความสิ้นหวัง

ภาพแห่งความสิ้นหวังของอะบูมาฎีย์เริ่มจากประชาชนและประเทศของเขา ขณะที่เขาอพยพจากบ้านเกิดไปสู่ียิปต์ เขาได้กล่าวไว้ชัดเจนในบทกวีของเขาเกี่ยวกับความสิ้นหวังนี้ว่า (Elia Abu Madi: 71)

أَزْفُ الرَّحِيلِ وَحَانَ أَنْ تَنْفَرَا فِإِلَى اللَّقَا يَا صَاحِبِي إِلَى اللَّقَا

ต้องรีบไปได้เวลาที่เราต้องจากกัน และพบกันใหม่เพื่อนรัก พบกันใหม่

และเขาได้กล่าวเกี่ยวกับเรื่องนี้อีกว่า

مَا غَدُّ يَا مَنْ يُصَوِّرُ لِي شَيْئًا زَائِعًا عَجِبًا
مَالَهُ عَيْنٌ وَلَا أَثَرٌ هُوَ كَأَلْمَسِ الَّذِي دَهَبَا

อะไรคือความหมายของคำว่าพรุ่งนี้ไอ้ผู้ที่สามารถวาดภาพให้ ฉันเห็นว่ามันเป็นสิ่งหนึ่งที่มีความสวยงามน่าฉงน มันไร้ซึ่งตัวตนและร่องรอย มันคล้ายกับวันวานที่จากไป

ณ ตรงนี้เรารู้สึกสับสนที่จิตใจของผู้ที่ต้องการจินตนาการออกมาโดยเขาชี้ให้เห็นอยู่หลายครั้งเกี่ยวกับการยึดมั่นว่ามีวันแห่งการชุมนุมและวันสิ้นโลก แต่ความสิ้นหวังจากเมื่อวาน วันนี้ และพรุ่งนี้ไม่ได้เรียกร้องไปสู่ความตาย การดับสูญ แต่มันเรียกร้องไปสู่ชีวิตที่สูงส่ง โดยเขาทำให้เห็นชัดว่าวันแห่งการชุมนุมและวันสิ้นโลกทั้งสองเรื่องนี้เป็นสัจธรรมความจริงไม่มีใครโต้แย้งได้ เพราะเป็นบทบัญญัติที่มาจากฟ้าทั้งหมด (Elia Abu Madi: 74)

2.3 ทศนะอะบูมาฎีย์เกี่ยวกับหลักการยึดมั่นศรัทธา

อะบูมาฎีย์ได้กล่าวเกี่ยวกับหลักการยึดมั่นศรัทธาไว้ว่า

مَا قِيَمَةُ الْإِنْسَانِ مُعْتَقِدًا إِنْ لَمْ يَقُلْ لِلنَّاسِ مَا اعْتَقَدَا
مَاذَا يُفِيدُ الصَّوْتُ مُرْتَفِعًا إِنْ لَمْ يَكُنْ لَصَوْتٍ تَمَّ صَدَى

อะไรคือคุณค่าของคนที่ยึดมั่นศรัทธา หากเขาไม่พูดสิ่งที่เขายึดมั่น

เสียงที่ดังจะให้ประโยชน์อะไร หากไม่มีเสียงสะท้อนให้กับเสียงนั้น

ณ ตรงนี้เป็นหลักฐานประจักษ์ชัดถึงสิ่งที่กวีผู้นี้ต้องการเรียกร้องการเปิดเผยหลักการยึดมั่นศรัทธาของเขาว่าบุคคลใดที่ยึดมั่นศรัทธาแล้วไม่แสดงออกมาให้คนอื่นได้รับรู้ เสมือนว่าบุคคลนั้นไม่มีหลักยึดเลยอีกทั้งยังจะไปไม่ถึงเป้าหมายที่วาดหวังไว้เกี่ยวกับหลักการยึดมั่นศรัทธาของเขาแล้วอะไรคือหลักการยึดมั่นศรัทธาของกวีผู้นี้ จะพบว่าหลักการยึดมั่นของเขานั้นมีอยู่สองประเภทได้แก่

- (1) เกี่ยวพันกับทฤษฎีต่างๆในเรื่องชีวิตความเป็นอยู่ เช่น ฤกษ์ดีของสิ่งอื่นๆที่เหมือนกัน
- (2) เกี่ยวพันกับแก่นแท้ของหลักการศรัทธา

ณ ตรงนี้ตามแนวทางบทกวีของเขาใช้เป้าหมายทางด้านปรัชญา เพราะว่างบงกถึงทัศนะต่างๆของกวีแทนหลักการยึดมั่นศรัทธา นอกจากนี้ยังมีคำพูดของเขาเกี่ยวกับศาสนา พระเจ้า ศาสนทูตและเรื่องต่างๆที่มีความสำคัญหรือปัญหาใหญ่ๆที่ความคิดของเขาหมกมุ่นอยู่ นับตั้งแต่เขารู้สึกว่าตัวเองมีชีวิตอยู่บนหน้าพื้นแผ่นดินนี้จากคำถามที่ว่าฉันมาจากไหน? ฉันคือใคร? ฉันจะกลายเป็นอะไร? ขณะที่กวีผู้นี้ได้นำปัญหาต่างๆที่สำคัญมาเสนอจะพบว่าเขาได้แก้ไขเรื่องต่างๆด้วยสิ่งที่ย่อยๆ เช่น การมโนทิวทัศน์ที่สวยงามโดยการใช้สัญลักษณ์บ่งบอกถึงหลักการยึดมั่นศรัทธา หรือความเชื่อของเขอย่างไม่ฝืนตัวเองหรือยากลำบาก ถือว่าเขาได้ดำเนินชีวิตตรงต่อความนึกคิด สติปัญญา และธรรมชาติแห่งตัวตนของเขา (Elia Abu Madi: 85)

3. รูปแบบการประพันธ์ของอิลียา อะบูมาญี

อะบูมาญีชอบประพันธ์เป็นกลอนสั้นๆโดยใช้สัมผัสเดี่ยว และบางครั้งแต่งเป็นกลอนสี่บรรทัด เขาเป็นกวีที่มีจินตนาการสูงและเป็นนักคิดที่ล้ำลึก ทั้งยังสร้างผลงานโดยไม่ออกจากกรอบของความชัดเจนและเรียบง่าย โครงกลอนของเขาราวรื่นและแจ่มแจ้ง และแนวคิดของเขาถูกเผยออกมาให้เห็นอย่างชัดเจน (Mahdi: 163) บทกวีของอะบูมาญีเต็มไปด้วยจินตนาการ เขาใช้คำอุปมาอุปไมยเมื่อเขาต้องการสร้างบรรยากาศที่เขาคิดว่าจินตนาการสามารถสื่อสารและให้ผลลัพธ์ได้มากกว่าการใช้ข้อมูลที่เป็นจริง

3.1 วิจิตรโวหาร (أَعْلَابُ)

3.1.1 อรรถศิลป์ (عِلْمُ الْمَعَالِي)

อะบูมาญีได้ประพันธ์สำนวนโวหารในด้านความหมายโดยการใช้รูปประโยคอ้างอิง² (أَلْفَاظُ شَائِبَةٌ) เช่น

1. ประโยคคำถาม³ (أَلْفَاظُ سَائِلَةٌ)

² ประโยคอ้างอิง (أَلْفَاظُ شَائِبَةٌ) หมายถึงประโยคที่ผู้พูดกล่าวมาไม่สามารถตัดสินว่าพูดจริงหรือพูดเท็จ เพราะผู้ที่พูดได้ตอบหรืออยู่ต่อหน้านั้นไม่รู้เรื่องราวเหตุการณ์ที่เขาพูดเกิดขึ้นในเวลาอดีต ปัจจุบัน หรืออนาคต (MahdiAl-Makzumiyy:1986: 165)

³ ประโยคคำถาม (أَلْفَاظُ سَائِلَةٌ) หมายถึงประโยคที่อยู่มาตราเทียบ أَلْفَاظُ سَائِلَةٌ ซึ่งสิ่งที่ต้องการทราบโดยการใช้เครื่องหมายคำถามเฉพาะ (Muhamad Abdulmuttalib: 284)

การใช้สำนวนคำถามในบทกวีนี้ผู้ถามไม่ได้ตั้งใจจะถามเพื่อต้องการให้เข้าใจเรื่องที่ยังไม่รู้และไม่ใช้สำนวนเปรียบเทียบที่จะอธิบายจุดมุ่งหมายทางด้านปฏิภิกิริยาในตัวผู้เขียน แต่ทว่าเป็นเครื่องมือที่กวีถ่ายทอดความรู้สึกกระวนกระวายภายในใจหรือความวิตกกังวลเกี่ยวกับเรื่องที่ยังไม่รู้ หรือความมืดมนโดยที่เขายังหาคำตอบไม่ได้แม้แต่คำตอบเดียวจากคำถามต่างๆ แม้ว่าคำถามจะมากถึงยี่สิบคำถามหรือร้อยคำถามก็ตาม แท้จริงคำถามเหล่านี้มันสะท้อนกลับมาให้เห็นถึงความวิตกกังวลของมนุษย์ที่ต้องการค้นหาความจริง ซึ่งภายนอกที่เขาเห็นนั้นไม่เพียงพอที่จะยืนยันความจริงได้ แต่เขาต้องใช้ความพยายามอย่างมากที่จะรู้ความจริงให้ได้ (Qarfi Al-Said2009:112) ผู้ประพันธ์อะบูมาฎีญี กล่าวว่ (Elia Abu Madi: 89)

وَلَقَدْ أَبْصَرْتُ قُدَّامِي طَرِيقًا فَمَشَيْتُ جِئْتُ لَا أَعْلَمُ مِنْ أَيْنَ وَلَكَيْتِي أَتَيْتُ
كَيْفَ جِئْتُ؟ كَيْفَ أَبْصَرْتُ طَرِيقِي لَسْتُ أُدْرِي وَسَأَبْقَى مَا شِئًا إِنْ شِئْتُ هَذَا أَمْ أَيْتُ

ฉันมาแล้ว ฉันยังไม่รู้ว่ามาจากไหน แต่ฉันก็มาแล้ว ฉันเห็นหนทางข้างหน้าฉันและฉันก็เดินไป

และฉันคงจะต้องเดินต่อไป แม้ว่าต้องการหรือไม่ก็ตาม ฉันมาอย่างไร ฉันเห็นหนทางอย่างไรฉันไม่รู้

บทกวีนี้จะอะบูมาฎีญีได้ประพันธ์โดยใช้สำนวนการตั้งคำถามด้วยกับคำว่า مِنْ أَيْنَ (มาจากไหน) كَيْفَ (ฉันมาอย่างไร) جِئْتُ (ฉันเห็นหนทางอย่างไร) เขาได้เริ่มบทกวีด้วยการมโนภาพความวิตกกังวล กระวนกระวายภายในใจ และตามมาด้วยการตั้งคำถามต่างๆที่เขาถามณจุดนี้ ต่อมาเมื่อความทุกข์ ความวิตกกังวลได้เพิ่มขึ้นเรื่อยๆและเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายและความต้องการให้คำถามนั้นจบลง ท้ายที่สุดเขาก็จบคำถามด้วยการยอมจำนนหรือยอมสยบต่อความวิตกกังวลนั้น (Ahmad Yusuf Khalifah2004: 31)

3.1.2 ประจักษ์โวหาร (عِلْمُ الْبَيَانِ)

1. การอุปมา⁴ (الْمَثَبِيَّةُ)

อะบูมาฎีญีได้ประพันธ์โวหารโดยการใช้การอธิบายสองสิ่งที่มีลักษณะร่วมกันโดยใช้อักษรที่มีความหมายเชิงเปรียบเทียบ เช่น การอุปมา (Elia Abu Madi: 88)

وَالْحُرُّ نَارٌ غَيْرَ دَاتٍ ضِيَاءٍ نَفْسٌ أَقَامَ الْحُرْنَ بَيْنَ ضُلُوعِهِ
مَا حِيلَهُ الْمَحْزُونِ غَيْرَ بُكَاءٍ يَبْكِي بُكَاءَ الْوَالِدِ فَارِقٌ أُمُّهُ

⁴การอุปมา (الْمَثَبِيَّةُ) คือการอธิบายสองสิ่งที่มีลักษณะร่วมกันโดยใช้อักษรที่มีความหมายเชิงเปรียบเทียบ ซึ่งลักษณะของสำนวนนั้นมีความเกี่ยวพันกัน เช่น نَارٌ وَالشُّجَاعُ الْبَيْتُ فِي الشُّجَاعِ (ท่านนั้นเปรียบเสมือนสิ่งใดในความกล้าหาญ) การเปรียบเทียบนั้นเป็นส่วนหนึ่งจากคำอุปมาอุปไมยศิลป์ (مَجَازِي) ที่แพร่หลายในวรรณคดีสมัยก่อน ซึ่งความสำคัญคือใช้เป็นมาตราเทียบวัดความเหลี่ยมล้ำกันทางด้านบทกวี (Ali Al-Jarimwa Mustafa Amin1951: 18,20)

ลมหายใจได้สร้างความเศร้าในอก ความเศร้าคือไฟที่ไร้แสง
 เขาร้องไห้เหมือนเด็กที่จากแม่ ไม่มีทางเลี้ยงสำหรับคนเศร้านอกจากหลังน้ำตา
 فَكَيْفًا قَدَّتْ مِنَ الظُّلْمَاءِ إِنِّي وَجَدْتُ حُطُوطَهُمْ مُسَوِّدَةً
 ฉันพบว่าโชคของพวกเขามืดมน (โชคร้าย) เสมือนว่าถูกตัดขาดจากความมืดมิด

ในบทกวีนี้อะบูมาฏีญ์ประมวลภาพการเปรียบเทียบไว้หลายอย่าง ภาพแรกเขาได้เปรียบเทียบความโศกเศร้าเหมือนกับไฟ โดยที่กวีได้เปรียบเทียบความโศกเศร้ามีลักษณะเหมือนกันและคล้ายกัน (NuwahWaladAhmad2008: 100) เพราะความโศกเศร้านั้นสถิตอยู่ในตัวตนมนุษย์และกระดุกสันหลังของเขาที่แสดงออกมาได้ชัดเจนที่สุด นั่นคือการเผาไหม้ของจิตใจซึ่งเป็นสาเหตุของความเจ็บปวด ต่อมาความรู้สึกดังกล่าวก็ได้เปลี่ยนเป็นคนจนที่อยู่ ณ สถานที่ที่หนึ่งที่ได้รับ ความเจ็บปวดและทุกข์ทรมาน (Qarfi Al-Said 2009:157) ภาพที่สองเขาได้เปรียบเทียบการร้องไห้ของคนจนเหมือนกับการร้องไห้ของเด็ก เขาสามารถประพันธ์ภาพนี้ให้เกี่ยวพันกับความรู้สึก และทำให้สิ่งที่ห่างไกลกัน ตรงข้ามกัน มาร่วมกันได้ เช่นการร้องไห้ของคนจนและการร้องไห้ของเด็กนั้นดูเหมือนว่าจะตรงกันข้ามและขัดแย้งกันแต่เขาสามารถรวมเข้ากันได้โดยสำรวจสิ่งที่เกี่ยวพันกับจิตใจของมนุษย์และจิตใจสำนึกของเขามีปฏิกริยาตอบสนองทั้งสองด้าน (Muhamad Ali Kindi2003: 45) ดังกล่าวนั้นมันเกี่ยวพันกันในเรื่องที่เขาที่มีความรู้สึกที่ไม่มีความปลอดภัย และมีความรู้สึกกลัวต่อการอธรรมของเวลาภาพที่สามคือการเปรียบเทียบเหมือนพวกเขาถูกตัดจากความมืด ส่วนหนึ่งมาจากความปวดร้าวของจิตใจ ภาพนี้ได้รวมระหว่างนามธรรมนั้นคือโชคที่มืดมนและรูปธรรมคือถูกตัดจากความมืด ความใกล้เคียงกันระหว่างโชคที่ของคนจนกับการเดินทางในยามค่ำคืนที่มืดมิด (ไม่มีอาหารกิน นอนด้วยความหิวโหย) เพราะความมืดเป็นบ่อเกิดแห่งความเจ็บปวดและความโศกเศร้า ดังนั้นสำหรับคนจนจึงไม่ได้รับส่วนดีอะไรเลยในชีวิตของพวกเขา นอกจากความเจ็บปวดและความโศกเศร้า (Qarfi Al-Said 2009:158)

2. การขอยืมคำในรูปการเปรียบเทียบ⁵ (الِاسْتِعَارَةُ)

การขอยืมคำในรูปของการเปรียบเทียบถือเป็นเครื่องมือสำคัญชนิดหนึ่งในการมโนภาพหรือการจินตนาการทางด้านบทกวี โดยอะบูมาฏีญ์มีการใช้การขอยืมคำในรูปของการเปรียบเทียบมากในการ

⁵การขอยืมคำในรูปของการเปรียบเทียบ (الِاسْتِعَارَةُ) คือคำที่ถูกนำมาใช้ด้านความหมายอื่นจากความหมายที่ถูกกำหนดไว้ในรูปของการเปรียบเทียบ โดยตัดตัวหนึ่งตัวใดไปจากคำที่นำมาเปรียบเทียบ โดยคำทั้งสองนั้นมีคุณลักษณะที่คล้ายกัน สามารถนำมาเปรียบเทียบด้วยกันได้ เช่น คำพูดของมูตะนับบีบีที่ได้อีกกล่าวไว้เมื่อเขาได้พบบุคคลถูกรุสเรศริญ์ และเขาก็ได้สวมกอดบุคคลนั้น *الْأَسَدُ لَا يَمْسُقُ نَعَانِقَهُ وَلَا رَجُلًا قَامَتْ نَحْوُهُ* (ก่อนหน้านั้นฉันไม่เคยเห็นใครใจบุญตั้งแต่เดินมาอยู่ข้างหน้าเขาและไม่เคยเห็นใครที่สิ่งใดยื่นคอกทำสวมกอดเขา) ในบทกวีนี้มูตะนับบีบีได้ประพันธ์โดยการขอยืมคำในรูปของการเปรียบเทียบสองคำ คือคำว่า *الْبَحْرُ* (ทะเล) และ *السِّنْدُ* (สิงโต) โดยคำแรกเปรียบเทียบเหมือนคนใจบุญ ส่วนคำที่สองเปรียบเทียบเหมือนคนกล้าหาญ (Ali Al-Jarimwa Mustafa Amin1951: 75,76)

จินตนาการของเขา เพราะเผยให้เห็นถึงพลังอำนาจ และความรู้สึก ซึ่งการขอยืมคำในรูปของการเปรียบเทียบ ถือเป็นเครื่องมือการประพันธ์ที่โดดเด่นในการใช้คำเพียงคำเดียวแต่สื่อความหมายออกมาหลากหลาย

(MuhamadMiftah1992: 126) ผู้ประพันธ์อะบูมาฎีญี กล่าวว่า (Elia Abu Madi: 658)

كَرِهَ الدُّجَى فَاَسْوَدَّ إِلَّا شُهْبَهُ بَقِيَتْ لِتَضْحَكَ مِنْهُ كَيْفَ تَجْهَمَا
لَوْ تَعَشَّقَ الْبَيْدَاءُ أَصْبَحَ رَمْلُهَا زَهْرًا وَصَارَ سَرَابَهَا الْخَدَاغُ مَاءً

ความมืดจะชิงชังและทำหน้าที่เพราะความดำสนิทของมัน จึงได้รับการเยาะเย้ยจากบรรดาดาวตก
หากทะเลทรายเกิดความรัก ทรายจะเปลี่ยนเป็นดอกไม้ และมีรางที่ลวงจะเปลี่ยนไปกลายเป็นน้ำ

ในบทกวีนี้อะบูมาฎีญีได้ประพันธ์โดยใช้การขอยืมคำการเปรียบเทียบอยู่หลายคำด้วยกัน คือ كَرِهَ الدُّجَى (ความมืดจะชิงชัง) مِنْهُ لِتَضْحَكَ مِنْهُ (เพื่อเยาะเย้ยความมืด) (หากทะเลทรายเกิดความรัก) لَوْ تَعَشَّقَ الْبَيْدَاءُ (หากทะเลทรายเกิดความรัก) كَيْفَ تَجْهَمَا (ทำหน้าที่ได้ไง) อะบูมาฎีญีได้ทำให้เห็นลักษณะธรรมชาติที่เป็นรูปร่างอย่างชัดเจน เพื่อจะทำให้เขามีความรู้สึกพอใจกับธรรมชาติที่เขานำมาตีแผ่ และสิ่งที่เขาหลงรักธรรมชาติจากการวิเคราะห์ชีวิตทางด้านลบตั้งนั้นสำหรับคำว่า الدُّجَى (ความมืด) الشُّهْبُ (ดาวตก) الْبَيْدَاءُ (ทะเลทราย) คือรูปลักษณะต่างๆของธรรมชาติที่เปลี่ยนแปลงไปสู่รูปลักษณะที่เขานำมาให้เห็นถึงชีวิตความเป็นอยู่ โดยที่เขาได้ทำให้ธรรมชาตินั้นมีส่วนร่วมกับความรู้สึกของเขาและความทุกข์ยากนั้นด้วย (Ahmad Yusuf Khalifah2004: 53)

3. คำเปรียบเปรย⁶ (الْكِنَايَةُ)

คำเปรียบเปรยถือเป็นเครื่องมือรูปแบบหนึ่งที่ใช้นิพนธ์ทางด้านบทกวีของอะบูมาฎีญี

ตัวอย่างที่หนึ่งเขากล่าวว่า (Elia Abu Madi: 835)

وَأَنْظُرُ إِلَى الظُّلْمَاءِ فِي مُهْجَتِي لَا تَنْظُرُ الْأَضْوَاءِ فِي حَجْرَتِي

ท่านอย่ามองแสงสว่างในห้องของฉัน แต่ท่านจงมองไปที่ความมืดที่อยู่ในใจฉัน

อะบูมาฎีญีได้ประพันธ์โวหารโดยใช้คำเปรียบเปรยในบทกวีของเขาคือคำว่า وَأَنْظُرُ إِلَى الظُّلْمَاءِ فِي مُهْجَتِي (แต่ท่านจงมองไปที่ความมืดที่อยู่ในใจฉัน) เปรียบเปรยถึงสภาพความทุกข์ยาก ความลำบากไม่มีความสุข ความรู้สึกไม่ปลอดภัยหรือจิตใจสงบ และความสบายใจที่คนร้ายรายได้ใช้ชีวิตอยู่ แม้จะดูว่าเขามีฐานะ

⁶ คำเปรียบเปรย (الْكِنَايَةُ) คือคำที่นำมาถ้อยคำนั้นผู้พูดไม่ต้องการความหมายจริงแต่ต้องการอีกความหมายหนึ่ง แต่ก็อนุญาตให้ใช้ความหมายจริงได้ เพราะไม่มีสิ่งซีห้ามใช้ความหมายจริง (Elia Abu Madi: 618) ชาวอาหรับได้กล่าวไว้ว่า الْقَرْطُ مِنْ بَعِيدَةٍ مَهْوَى الْقَرْطِ (หญิงคนหนึ่งที่เกิดของต่างหูที่ห่างมาก) อธิบายคำว่า بَعِيدَةٍ مَهْوَى الْقَرْطِ (ความห่างที่ตลกของต่างหู) นั้นมีขอบเขตตั้งแต่ตั้งหูถึงหัวไหล่ เมื่อขอบเขตห่างระหว่างทั้งสองแสดงว่าคอของเธอต้องยาว เสมือนว่าอาหรับนั้นได้ใช้แทนคำพูดว่า الْبَعِيدَةُ طَوِيلَةُ الْبَعِيدَةِ (ผู้หญิงคนนั้นคือยาว) มาเป็นคำพูดที่ว่า الْقَرْطُ مِنْ بَعِيدَةٍ مَهْوَى الْقَرْطِ (ผู้หญิงคนนี้มีที่ตลกของต่างหูห่าง) (Ali Al-Jarimwa Mustafa Amin1951: 123)

ร่ำรวยดั่งที่ผู้คนได้พบเห็นก็ตามอะบูมาฎีย์ได้มโนสภาพความทุกข์ยาก ความลำบาก และความวิตกกังวล เปรียบดั่งความมืดซึ่งเกิดขึ้นในจิตใจของคนรวย (Qarfi Al-Said 2009:174)

ตัวอย่างที่สองอะบูมาฎีย์กล่าวว่า (Elia Abu Madi: 762)

فَلَا تَحْزَنُوا أَنْتُمْ سَاهِرُونَ فَسَوْفَ تَنَامُونَ مِلءَ الْجُفُونِ

พวกท่านต้องไม่เสียใจที่พวกท่านอดนอน ต่อไปพวกท่านจะได้นอนหลับอย่างเต็มตา

อะบูมาฎีย์ได้ประพันธ์โวหารโดยใช้คำเปรียบเปรยในบทกวีของเขาคือคำว่า فَسَوْفَ تَنَامُونَ مِلءَ الْجُفُونِ (ต่อไปพวกท่านจะได้นอนหลับอย่างเต็มตา) เปรียบเปรยถึงลักษณะความสงบสุข และความสบาย ความจริงเขาได้เปลี่ยนจากความหมายเดิม(จริง)ไปสู่ความหมายที่ต้องการ คือลักษณะความสุข และความสบาย ซึ่งมีผลต่อปฏิกิริยาของผู้ได้ตอบในด้านจิตใจจากระดับผิวดินสู่ระดับที่ลึกซึ้ง (Qarfi Al-Said 2009:174)

3.1.3 วิจิตรศิลป์ (عِلْمُ الْبَدِيعِ)

1. คำที่มีความหมายตรงกันข้าม⁷ (الطَّبَائِقِ)

อะบูมาฎีย์ได้ประพันธ์โดยใช้คำวิจิตรศิลป์ในบทกวีของเขาที่มีชื่อว่า “الْهَجْرَةُ” (การอพยพ)

ตัวอย่างที่หนึ่ง เขากล่าวว่า (Elia Abu Madi: 72)

لَا يَرْتَضِي دِينَ الْإِلَهِ مُوَفَّقًا بَيْنَ الْقُلُوبِ وَيَرْتَضِيهِ مُفَرَّقًا

เขาไม่พอใจกับศาสนาของพระเจ้าที่ทำให้หัวใจสอดคล้องกัน และเขาพอใจกับศาสนาที่แตกแยกกัน

อะบูมาฎีย์ได้ประพันธ์โวหารโดยใช้คำที่มีความหมายตรงกันข้ามในบทกวีนี้คือคำว่า لَا يَرْتَضِي (ไม่พอใจ) กับ يَرْتَضِي (พอใจ) เรียกว่า السَّلْبُ الطَّبَائِقِ คือกริยาคำเดียวกันมีทั้งปฏิเสธและบอกเล่าโดยผู้ประพันธ์ อะบูมาฎีย์ได้อธิบายความไม่พอใจที่พระเจ้าจะให้มนุษย์ทั้งหลายมีจิตใจที่คิดอะไรก็เห็นพ้องเหมือนกันทั้งหมด แต่พอใจที่พระเจ้าจะให้มนุษย์มีความคิดเห็นขัดแย้งกันและแตกต่างกันในแต่ละคน (ZikraDaraji2012: 20)

ตัวอย่างที่สองอะบูมาฎีย์กล่าวว่า (Elia Abu Madi: 97)

لَا ضَعِيفٌ مُسْتَعْبِدٌ وَلَا قَوِيٌّ مُسْتَبَدٌّ بَلْ كُلُّهُمْ أَكْفَاءُ

ไม่มีผู้อ่อนแอที่ถูกกดขี่ และไม่มีผู้มีอำนาจ ที่เผด็จการ แต่ทุกคนนั้นล้วนเท่าเทียมกัน

⁷ คำที่มีความหมายตรงกันข้าม (الطَّبَائِقِ) คือการร่วมกันระหว่างคำสองคำที่มีความหมายตรงกันข้ามกันในประโยคคำพูด เพื่อให้คล้องจองสัมผัสกันเช่น هُوَ الْوَأَخْرُ (พระองค์ทรงเป็นองค์แรกและองค์สุดท้าย) (Al-Hadid,57:3) หรือกริยาสองกริยา وَأَنْتَ هُوَ أَضْحَكُ وَأَنْتَ بَكَى (และแท้จริงพระองค์ทรงทำให้หัวเราะและร้องไห้) (Al-Najmu:,53:43) หรืออักษรสองอักษร وَلَهُنَّ مَثَلُ الَّذِي عَلَيْنَ بِالْمَعْرُوفِ (และพวกนางนั้นจะได้รับเช่นเดียวกับสิ่งที่ป็นหน้าที่ของพวกนางจะต้องปฏิบัติโดยชอบธรรม) (Al-Baqarah,2:228) คืออักษรลามกับอะลา (لَا مَوْلَىٰ) หรือทั้งสองคำไม่เหมือนกัน เช่น أَوْ مَن كَانَ مَيِّتًا فَاحْيِينَا (หรือว่าผู้ที่ตายแล้วเราก็คงให้เขามีชีวิตขึ้น) (Al-Anam,6:122) คือคำนาม مَيِّتًا (ตาย) กับกริยา أَحْيَيْنَا (เราให้เป็น) (SyidAhmadAl-Hashimi: 303)

อะบูมาฎีญ์ได้ประพันธ์โฆรารโดยการใช้คำที่มีความหมายตรงกันข้ามในบทกวีนี้คือ ضَعِيفٌ (ผู้อ่อนแอ) قَوِيٌّ (ผู้มีอำนาจ) เรียกว่า الْإِيْجَابِ طِبَاطُفٌ คือยืนยันจุดประสงค์เพื่อกล่าวสิ่งที่ตรงกันข้ามกัน และการนำทั้งสองมารวมเข้ากันภายใต้ตรงเดียวกัน โดยที่ผู้ประพันธ์อะบูมาฎีญ์พยายามอธิบายว่าทุกคนนั้นมีความเสมอภาคเท่าเทียมกันไม่มีความแตกต่างระหว่างพวกเขาไม่ว่าจะเป็นชนชั้นใดก็ตาม (ZikraDaraji2012: 24,25)

2. คำที่มีความหมายตรงกันข้าม^๑ (الْمُقَابَلَةُ)

อะบูมาฎีญ์ได้ประพันธ์โดยการใช้โฆรารของคำที่มีความหมายตรงกันข้ามในบทกวี

ตัวอย่างที่หนึ่ง เขากล่าวว่า (Elia Abu Madi: 20)

يُسَامُ الْخُلْدُ وَالْحَيَاةُ نَعِيمٌ أَفْتَرَضَى الْخُلُودَ فِي الْبِئْسَاءِ

เพื่อหน่ายความถาวรและชีวิตที่มีความสุข ท่านพอใจความถาวรที่มีความทุกข์กระนั้นหรือ

อะบูมาฎีญ์ได้ประพันธ์โฆรารโดยการใช้คำที่มีความหมายตรงกันข้ามในบทกวีนี้คือคำว่า تَرْضَى - يُسَامُ (เพื่อหน่าย - พอใจ) نَعِيمٌ - الْبِئْسَاءُ (ความสุข - ความทุกข์) เขาได้ใช้สองคำนี้ร่วมกันในลักษณะที่ตรงกันข้าม เป็นการเน้นความหมายให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยผู้ประพันธ์อะบูมาฎีญ์ต้องการอธิบายความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในประเทศของเขา ระหว่างสิ่งที่เคยเป็นอยู่และสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป (ZikraDaraji2012: 43)

ตัวอย่างที่สอง อะบูมาฎีญ์ได้นำบทกลอนของท่านมะฮ์รอรที่กล่าวรำพึงรำพันกับลูกชายว่า (Elia Abu Madi: 91)

طَرِيقٌ مَشَى فِيهَا الْمَلَائِكُ قَبْلَنَا مِنْ الْمَلِكِ السَّامِيِّ إِلَى عَبْدِهِ الْقِنِّ

หนทางหนึ่งที่คนนับล้านเดินอยู่ก่อนเรา ตั้งแต่กษัตริย์ผู้สูงส่งจนถึงทาสผู้ต่ำต้อย

อะบูมาฎีญ์ได้ประพันธ์โฆรารโดยการใช้คำที่มีความหมายตรงกันข้ามในบทกวีนี้สามคู่ คือ إِلَى - مِنْ (จาก-ไปถึง) عَبْدِهِ - الْمَلِكِ (กษัตริย์-ทาสของเขา) الْقِنِّ - السَّامِيِّ (สูงส่ง-ต่ำต้อย) โดยผู้ประพันธ์อะบูมาฎีญ์ต้องการอธิบายว่าความตายนั้นต้องมาเยือนแน่นอนอย่างไม่มีทางหลีกเลี่ยง หรือหลบหนีไปได้ พวกเราทุกคนต้องประสบและเดินอยู่บนหนทางนี้ ตั้งแต่บรรดาบรรพบุรุษ ปู่ย่าตายาย คนรุ่นก่อนหน้าพวกเราหลายล้านคน

^๑ คำที่มีความหมายตรงกันข้าม (الْمُقَابَلَةُ) คือการนำคำสองคำหรือมากกว่าสองคำมากล่าวในประโยคตามความหมายของมัน หลังจากนั้นก็นำคำที่มีความหมายตรงกันข้ามมากล่าวโดยเรียงตามลำดับความหมายของแต่ละคำที่กล่าวไว้ก่อน (Al-KatibAl-Qarwini: 191) เช่น جَمَعَ الْحَقُّ لَنَا فِي بَيْتِ الْبُخْلِ وَالْحَيَاةِ (เขาได้รวบรวมความเป็นธรรมให้เราในตัวผู้บงกช เขาได้ฆ่าความตระหนี่และทำให้มีชีวิตการใจบุญ) คำที่มีความหมายตรงกันข้ามคือคำว่า الْبُخْلُ - جَمَعَ (ได้ฆ่า-ตระหนี่) السَّمَاخَا - الْحَيَاةُ (ให้มีชีวิต-ใจบุญ) นักวิชาการพรรณนาศิลป์ได้มีทัศนะแตกต่างกันในเรื่อง (الْمُقَابَلَةُ) บางท่านถือว่าเป็นประเภทหนึ่งของ (طِبَاطُفٌ) บางท่านถือว่าแยกออกเป็นเอกเทศ โดยเป็นส่วนหนึ่งของวิชาโฆรารศิลป์ (عِلْمُ الْبَدِيعِ) ที่คณะนี้ถือว่าเป็นทัศนะที่ถูกต้องเพราะ (الْمُقَابَلَةُ) ครอบคลุมกว่า (طِبَاطُفٌ) แต่ทั้งสองยังมีข้อแตกต่างอยู่มากมาย เช่น (طِبَاطُفٌ) นั้นจะต้องเกิดขึ้นในคำเดียวหรือมากกว่า แต่ (الْمُقَابَلَةُ) จะต้องเกิดขึ้นตั้งแต่สองคำหรือมากกว่า และมากที่สุดถึงห้าคำ (ZikraDaraji2012: 41,42)

ที่ได้เคยดำเนินอยู่บนหนทางนี้และจากพวกเราไปแล้วไม่ว่าจะเป็นกษัตริย์หรือทาส ทุกคนนั้นมีความเท่าเทียมกันในเรื่องนี่คือความตายที่จะมาเยือนทุกๆ คน (ZikraDaraji2012: 48)

3. คำเหมือนกันแต่ความหมายต่างกัน⁹ (الجناس)

1. อักษรของคำไม่เท่ากัน (جناس ناقص)

ผู้ประพันธ์อะบูมาฎียะได้ประพันธ์โฆวารโดยใช้คำที่ตรงกันแต่ความหมายต่างกัน อาทิ อักษรของคำไม่เท่ากันในบทกวีตัวอย่างที่หนึ่ง เขากล่าวว่า (Elia Abu Madi: 19)

فِي جَفْنِهِ أَرْقٌ فِي نَفْسِهِ فَرَقٌ فِي جِسْمِهِ سَقَمٌ وَفِي عَقْلِهِ دَخَلٌ

ดวงตาของเขาที่ไม่หลับ ใจของเขามีแต่ความหวาดกลัว ร่างกายที่เจ็บป่วย สมองที่ผิดปกติ

ผู้ประพันธ์อะบูมาฎียะได้ประพันธ์โฆวารโดยใช้คำที่ตรงกันแต่ความหมายต่างกัน อาทิ อักษรของคำไม่เท่ากันในบทกวีนี้คือคำว่า أَرْقٌ-فَرَقٌ (นอนไม่หลับ-หวาดกลัว) โดยผู้ประพันธ์อะบูมาฎียะต้องการอธิบายจุดเด่นประเทศของเขาที่ทำให้เขาคิดถึงเมื่อยามที่เขาต้องจากไปจนร่างกายเจ็บป่วยนอนไม่หลับ (ZikraDaraji2012: 75,76)

4. เสียงสัมผัสท้ายคำ¹⁰ (السجع)

อะบูมาฎียะได้ประพันธ์โฆวารโดยใช้เสียงสัมผัสที่ท้ายคำในบทกวีตัวอย่างที่หนึ่ง เขากล่าวว่า (Elia Abu Madi: 34)

لِيَطْرَبَ مَنْ شَاءَ أَنْ يَطْرَبَا فَلَسْتُ بِمُسْتَمَطَّرٍ خُلْبَا

เพื่อจะได้มีความสุขกับคนที่หาความสุข ฉันไม่ใช่คนขอฝนจากเมฆที่ไร้ฝน

ผู้ประพันธ์อะบูมาฎียะได้ประพันธ์โฆวารโดยใช้เสียงสัมผัสท้ายคำในบทกวีนี้สองคำ คือ خُلْبَا-بَطْرَبَا (เขาหาความสุข - เมฆที่ไร้ฝน) ซึ่งจังหวะที่มีเสียงสัมผัสท้ายคำเหมือนกันคืออักษรบา แต่มาตราเทียบของคำต่างกันโดยผู้ประพันธ์อะบูมาฎียะได้อธิบายว่าใครจะพอใจชีวิตความเป็นอยู่ก็ตามใจเพราะไม่มีใครสามารถบังคับใครได้ เราต้องมีชีวิตอยู่ตามแนวทางที่กำหนดไว้แม้จะฝืนใจก็ตาม จุดประสงค์ของการใช้คำลักษณะนี้เพื่อให้คำพูดต่อเนื่องในขอบเขตเดียวกัน (ZikraDaraji 2012: 84)

⁹ คำเหมือนกันแต่ความหมายต่างกัน (الجناس) คือคำสองคำเหมือนกันทางด้านคำพูดหรือมาตราเทียบ แต่ต่างกันทางด้านความหมาย (AbdulqahirAl-Jurjani: 130) เช่น الْجَوَانِحُ مِنَ الْجَوَىٰ هُوَ الشِّفَاءُ مِنْ الْجَوَىٰ بَيْنَ الْجَوَانِحِ (แต่แท้จริงการร้องไห้นั้นคือการเยียวยา เนื่องจากความโศกเศร้าต่อความทุกข์เข็ญ) คำตรงกันแต่ความหมายต่างกันในบทกวีนี้คือคำว่า الْجَوَىٰ - الْجَوَانِحُ (ความโศกเศร้า-ความทุกข์เข็ญ) (Ali Al-Jarimwa Mustafa Amin1951: 264)

¹⁰ เสียงสัมผัสท้ายคำ (السجع) คือคำตรงกันโดยเป็นอักษรเดียวกัน เช่น سَبَبُ الْحُرُوبِ وَاللَّجَاجُ سَبَبُ الْقُلُوبِ وَاللَّجَاجُ (การอธิบายยานั้นเป็นสนิมของหัวใจ และการทะเลาะวิวาทนั้นเป็นสาเหตุแห่งการสู้รบกัน) จะเห็นได้ว่ามีเสียงสัมผัสท้ายคำอยู่ที่คำว่า الْقُلُوبُ กับ الْحُرُوبُ ซึ่งจังหวะท้ายคำที่สัมผัสกันนั้นคืออักษรบาของทั้งสองคำ (Ali Al-Jarimwa Mustafa Amin1951: 273)

ตัวอย่างที่สองอะบูมาฎียกกล่าวว่า (Elia Abu Madi: 53)

لَيْتَ الَّذِي خَلَقَ الْعُيُونَ السُّودَا خَلَقَ الْقُلُوبَ الْخَافِقَاتِ حَدِيدَا

หวังว่าผู้ที่สร้างดวงตาให้มีสีดำ ได้สร้างหัวใจที่แข็งแกร่งตั้งเหล็ก

ผู้ประพันธ์อะบูมาฎียกได้กล่าวเกี่ยวกับผู้หญิงโดยการใช้เสียงสัมผัสท้ายคำในบทกวีนี้สองคำ คือ *السُّودَا*—*حَدِيدَا* (ดำ-เหล็ก) ซึ่งจังหวะที่มีเสียงสัมผัสท้ายคำเหมือนกันคืออักษรताल แต่มาตราเทียบของคำต่างกัน โดยผู้ประพันธ์อะบูมาฎียกหวังว่าบุคคลที่สร้างตาให้มีสีดำจะต้องสร้างหัวใจให้แข็งแกร่งเหมือนเหล็กด้วย เพื่อที่จะไม่อ่อนไหวต่อสิ่งที่มากระทบเขา จุดประสงค์ของการใช้คำลักษณะนี้เขาตั้งใจรักษาความต่อเนื่องของคำพูดและความหมายในเวลาเดียวกัน (ZikraDaraji2012: 86)

จากการวิเคราะห์งานกวีของอีเลีย อะบูมาฎียกในด้านวรรณศิลป์ เช่น อารมณ์ความรู้สึกสะท้อนใจ ความเศร้าโศก โดยพื้นฐานบทกวีของอะบูมาฎียกแล้วเป็นบทกวีของอารมณ์ ทำให้ผู้อ่านรู้สึกทันท่วงที และตราตรึงอยู่ในจิตใจ ผ่านกระบวนการสังเคราะห์ที่ลึกซึ้ง และเรียบง่าย เพื่อให้ผู้อ่านได้รับอรรถรสจากการสร้างจินตนาการไปพร้อมกันผสมผสานด้านภาษาและลีลา การเปรียบเทียบ การขอยืมคำในรูปการเปรียบเทียบ การใช้คำเปรียบเปรย การใช้คำที่มีความหมายตรงกันข้าม การใช้คำตรงกันแต่ความหมายต่างกันเพื่อทำให้นเนื้อหาของบทกวีเกิดความชัดเจน แสดงถึงพลังของสิ่งมีชีวิต อารมณ์สุนทรีย์ ละเอียดอ่อน ซึ่งผู้อ่านสามารถรู้สึกได้ถึงความแตกต่างแห่งชั้น ซึ่งสามารถมองเห็นเป็นภาพที่มโนออกมาจากจิตใจ จากความนึกคิด และความหวัง การใช้ปรัชญาชีวิตในบทกวี การรักชีวิตและต้องการมีชีวิตอยู่ การจินตนาการชีวิตที่มีความบริสุทธิ์และความผาสุก

สำหรับการวิเคราะห์รูปแบบการประพันธ์ด้านฉันทลักษณ์ และธรรมเนียมนิยม พบว่าอีเลีย อะบูมาฎียก ได้สร้างมิติใหม่ให้กับบทกวีอาหรับโดยการเพิ่มความหลากหลายทางด้านฉันทลักษณ์ และทำนอง จากการศึกษาพบว่าผลงานประพันธ์บทกวีของเขาใช้โวหารกวีที่เข้าใจง่าย และรักษาอัตลักษณ์ของความเป็นอาหรับ สิ่งที่ทำให้บทกวีของเขามีความชัดเจนที่สุด และเข้าถึงจิตใจนั้นมีอยู่สามประการด้วยกัน นั่นคือ 1) แนวโน้มแห่งความเป็นมนุษย์ 2) การเรียกร้องเชิญชวนไปสู่การรักชีวิตตัวเอง 3) แรงบันดาลใจของธรรมชาติ

สำหรับการวิเคราะห์ในเรื่องประติมากรรมพบว่าอะบูมาฎียกมีการตั้งชื่อให้กับกวีนิพนธ์ การใช้สำนวนภาษาร่วมสมัย การเรียกร้องให้มีการเปลี่ยนแปลงการใช้คำ การสอดแทรกเนื้อหาใหม่ๆ เช่น ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมทางการเมือง หรือเหตุการณ์ที่ร่วมสมัย ความเศร้าโศกในการค้นหาจากธรรมชาติที่เคยทำให้เขามีความสุขมาก แน่ใจว่ามุมมองของเขาเกี่ยวกับธรรมชาตินั้นมีอุดมคติสูงมากส่วนใหญ่ความโหยหาธรรมชาติของกวีเป็นภาพสะท้อนของความคิดถึงถิ่นเกิดของเขา ความคิดถึงเลบานอนจัดอยู่ในระดับสูงสุดของการทำให้เป็นอุดมคติ นอกจากนี้ยังพบว่าสติปัญญาที่ฉลาดและเปิดกว้างของอะบูมาฎียกนั้นตอบสนองอย่าง

รวดเร็วต่อสิ่งที่ดูเหมือนจะเป็นธรรมชาติของความท้าทายของเขาเองมาก ความเป็นอัจฉริยะที่ไม่เหมือนใครของอะบูมาฏี้อยู่ที่ความสามารถในการดูดซับแนวคิดใหม่ๆ และแปลมันใส่ไว้ในกวีนิพนธ์ของเขาทันที

4. อภิปรายผลและสรุป

อภิปรายผล

อะบูมาฏีไม่ได้ถูกรอรับไปหมดจากบุคคลที่มีอิทธิพลของญิบรอน โดยแตกต่างจากสมาชิกคนอื่นของสมาคมและเขาก็ไม่ได้ร่วมแนวคิดแบบสุดโต่ง แน่ใจว่าไม่ได้หมายความว่าเขาไม่ได้รับอิทธิพลอย่างลึกซึ้งจากสมาคม ในงานเขียนช่วงแรก ๆ ของอะบูมาฏี องค์กรประกอบตามธรรมเนียมถูกนำเสนออย่างเด่นชัดซึ่งเป็นไปตามที่คาดการณ์ไว้ บทกวีที่เกี่ยวกับธรรมชาติ ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมทางการเมือง หรือเหตุการณ์ที่ร่วมสมัยมีแนวโน้มที่จะถูกพบเจอได้ในงานเขียนของเขา แม้ว่าหัวข้อพวกนี้จะไม่เคยหายไปจากงานของเขา แต่ก็กลายเป็นว่ามีเรื่องราวส่วนตัวที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับผลงานของเขาในช่วงหลัง

จากการวิเคราะห์กวีนิพนธ์โวหารของอะบูมาฏีทำให้ผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจ คือ พัฒนาการด้านรูปแบบคำประพันธ์ พัฒนาการด้านเนื้อหา ทักษะคิดต่อวรรณกรรมตะวันตก

จากการศึกษาการประพันธ์กวีโวหารของอะบูมาฏี ทำให้เห็นพัฒนาการด้านรูปแบบคำประพันธ์ที่หลากหลายในบทกวี เช่น ผสมผสานด้านภาษาและลีลา การเปรียบเทียบ การขอยืมคำในรูปการเปรียบเทียบ การใช้คำเปรียบเปรย การใช้คำที่มีความหมายตรงกันข้าม การใช้คำตรงกันแต่ความหมายต่างกัน การนำเสนอผลงานในรูปแบบกลอนสั้น การผสมผสานท่วงทำนองของบทกวี ทำให้เกิดผลงานใหม่ๆ ที่แตกต่างผลงานในอดีต และสร้างมิติใหม่ๆ ให้กับวงการบทกวีอาหรับ

ในส่วนพัฒนาการด้านเนื้อหา ทักษะคิด เมื่อพิจารณาจากผลงานที่เผยแพร่ออกมาพบว่า มีวิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงตามสภาวการณ์และเวลา ทั้งนี้สังเกตได้ห้วงเวลาที่อะบูมาฏีออกมาเคลื่อนไหว และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมทางการเมือง หรือเหตุการณ์ที่ร่วมสมัย ที่ทำให้เห็นได้ว่ามีปัจจัยหลายด้านที่ทำให้แนวคิด มุมมอง และทักษะคิดเปลี่ยนแปลงไป รวมถึงการเปิดกว้างตอบสนองอย่างรวดเร็วต่อสิ่งที่ดูเหมือนจะเป็นธรรมชาติของความท้าทายของเขาเองมากในการดูดซับแนวคิดใหม่ๆ และแปลมันใส่ไว้ในกวีนิพนธ์ของเขาทันที จึงก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ และเนื้อหาเรื่อยมา

สรุปผล

อะบูมาฏีถือเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญใน*อัลรอปิฎาะฮ์* เขาเป็นผู้ปลดปล่อยแถมมือแห่งการเลียนแบบขนบออกไป ซึ่งเห็นได้จากตีความที่สองของเขา นอกจากนี้เขายัง“ปลดแอกจินตนาการของเขาให้ไปสู่เส้นขอบของการมีอยู่ของสรรพสิ่งและธรรมชาติ โดยปราศจากความกลัวหรือการระแวงระวัง”(Al-Na'uri 1977: 24) นูอัยมะฮ์บอกว่า อีเลีย อะบูมาฏีทำตามหาแนวทางของตัวเองมานาน ระหว่างการเลียนแบบขนบเดิมและ

ความคิดสร้างสรรค์ และเขาได้พบเส้นทางของตัวเองแล้ว พร้อมกับพบจิตวิญญาณของเขาด้วย เขาได้กลายเป็นกวีที่ยิ่งใหญ่

อิทธิพลและแนวคิดของอะบูมาฏี๊ย์ในบทกวีเช่นหลักการศรัทธา บุคคลใดที่ยึดมั่นศรัทธาแล้วไม่แสดงออกมาให้คนอื่นได้รับรู้ เสมือนว่าบุคคลนั้นไม่มีหลักยึดเลย อีกทั้งยังจะไปไม่ถึงเป้าหมายที่วาดหวังไว้เกี่ยวกับหลักการยึดมั่นศรัทธา ณ ตรงนี้ตามแนวทางบทกวีของเขาใช้เป้าหมายทางด้านปรัชญา เพราะว่าบ่งบอกถึงทัศนะต่างๆของกวีแทนหลักการยึดมั่นศรัทธา นับตั้งแต่เขารู้สึกว่าตัวเองมีชีวิตอยู่บนหน้าพื้นแผ่นดินนี้จากคำถามที่ว่าฉันมาจากไหน? ฉันคือใคร? ฉันจะกลายเป็นอะไรเขาได้แก้ไขเรื่องต่างๆด้วยสิ่งที่ย่างๆ เช่น การมโนทิวทัศน์ที่สวยงามโดยการใช้สัญลักษณ์บ่งบอกถึงหลักการยึดมั่นศรัทธา หรือความเชื่ออย่างไม่ฝืนใจตัวเอง ถือว่าเขาได้ดำเนินชีวิตตรงต่อความนึกคิด สติปัญญา และธรรมชาติแห่งตัวตนของเขา

ส่วนรูปแบบการประพันธ์ของอะบูมาฏี๊ย์พบว่าอะบูมาฏี๊ย์มีบทบาทสำคัญในการวิวัฒนาการงานกวีพลัดถิ่นออกเผยแพร่สู่สาธารณชน ผ่านวิธีการประพันธ์ที่หลากหลาย เช่นการใช้สำนวนวิจิตรโวหาร เพื่อให้ผู้อ่านได้รับอรรถรสจากการสร้างจินตนาการไปพร้อมกัน ผสมผสานด้านภาษาและลีลา อุปมา การเปรียบเทียบ การเปรียบเหมือน การเปรียบเทียบ การใช้คำที่มีความหมายตรงกันข้าม การใช้คำตรงกันแต่ความหมายต่างกัน เพื่อให้เนื้อหาของบทกวีเกิดความชัดเจน แสดงถึงพลังของชีวิต ซึ่งผู้อ่านสามารถรู้สึกได้ถึงความแตกต่าง และสามารถมองเห็นเป็นภาพที่มโนออกมาจากจิตใจ ความนึกคิด และความหวัง การใช้ปรัชญาชีวิตในบทกวี การจินตนาการชีวิตที่มีความบริสุทธิ์ และความผาสุก กวีนิพนธ์มีคุณค่าทางด้านวรรณศิลป์เช่น อารมณ์ความรู้สึก สะเทือนใจ ความเศร้าโศก โดยพื้นฐานบทกวีของอะบูมาฏี๊ย์แล้วเป็นบทกวีของอารมณ์ ทำให้ผู้อ่านรู้สึกหวั่นไหว และตราตรึงอยู่ในจิตใจ ผ่านกระบวนการสังเคราะห์ที่ลึกซึ้ง และเรียบง่าย เพื่อให้ผู้อ่านได้รับอรรถรสจากการสร้างจินตนาการไปพร้อมกัน ส่วนรูปแบบการประพันธ์ด้านฉันทลักษณ์ และธรรมเนียมนิยม พบว่าอิลียา อะบูมาฏี๊ย์ ได้สร้างมิติใหม่ให้กับบทกวีอาหรับโดยการเพิ่มความหลากหลายทางด้านฉันทลักษณ์ และทำนอง จากการศึกษาพบว่าผลงานประพันธ์บทกวีของเขาใช้โวหารกวีที่เข้าใจง่าย และรักษาอัตลักษณ์ของความเป็นอาหรับ ส่วนประติษฐกรรมพบว่าอะบูมาฏี๊ย์มีการตั้งชื่อให้กับกวีนิพนธ์ การใช้สำนวนภาษาร่วมสมัย การเรียกร้องให้มีการเปลี่ยนแปลงการใช้คำ การสอดแทรกเนื้อหาใหม่ๆ เช่น ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมทางการเมือง หรือเหตุการณ์ที่ร่วมสมัย ความเศร้าโศกในการค้นหาฉันทลักษณ์ที่เคยทำให้เขามีความสุขมาก

บรรณานุกรม

- Ahmad Yusuf Khalifah. (2004). *Al-Bunyah al-Daramiyah fi shiri Elia Abu Madi*. 1st ed. Al-Iskandariyah: Darulwafa.
- Ali Al-Jarimwa Mustafa Amin. (1951). *Al-Balaghah al-Wadihah al-Bayan wa al-Maaniwa al-Badia li al-Madaris al-Sanawiyah*. 10th ed. Mis: MaktabahwaMatbaah Muhammad al-NahdiwaAwladuhu.
- Edham.I. A. (1936). *Abushady the poet* (p. 19, 21, 191). Leipzig: G. Fischer.
- “Elia Abu Madi.” Wikipedia. Available from: https://en.wikipedia.org/wiki/Elia_Abu_Madi [2020, Feb 10].
- Elia Abu Madi. (1999). *Al-Diwan: TaqdimwaSharhu Hajar Asi*. 1st ed. Beirut: Darulfikr al-arabi.
- Elia Abu Madi.(2004). *Al-Diwan*. Beirut: Darulawdah.
- Isa Al-Na’uri. (1977). *Iliya Abu Madi: Rasulu al-Shir al-Arabi al-Hadith*(p. 7, 21, 24, 73). Beirut: n.p.
- Ismat Mahdi. (1983). *Modern Arabic Literature* (p. 162). Hyderabad: Rabi Publishers.
- JurjSaidan. (n.d.). *Adabunawaudaba’una fil Mahajir* (p. 282). al-Amrikiyyaj: n.p.
- “LIFE AND WORKS OF ILIYA ABU MADI.” Academia: Joynul Hoque. Available from: https://www.academia.edu/41914110/CHAPTER_II_CONTEXT_LIFE_AND_WORKS_OF_ILIYA_ABU_MADI_2_1_BIOGRAPHY_OF_ILIYA_ABU_MADI [2020, June 21].
- Mikha’ilNu’aymah. (n.d.) *Fi al-Ghirbal* (p. 148). al-Jadid: n.p.
- Mounah Khouri A and Alḡar Hamid. 1974. *An Anthology of Modern poetry* (p. 9). CA: University of California press.
- Muhamad Miftah. (1992). *Tahlilu al-Kitab al-Shiri: Istiratijah al-Tanas*. 3rd ed. Beirut: Al-Markaz al-Thaqafi al-Arabi Al-Darulbaida.
- Muhamad Abdulmuttalib. (1997). *Al-Balaghah al-ArabiyahQiraahAukra*. Mis: Al-Sharikah al-Misriyah al-Alamiyah li al-Nashri, Longman.
- Muhamad Ali Kindi. (2003). *Al-Ramzi wa al-Qinaa fi al-Shiri al-Arabi al-Hadith*. 1st ed. Banghazi: Daru al-Kutub al-Wataniyah.
- Nijland, C. (1975). *Mikha’il Nuaymah: Promoter of the Arabic Literary Revivel*(pp. 2, 9). Istanbul: Netherlands Historical-Archaeological Institute.
- Nu’aymah and Mikha’il. (1923). *Al-Ghirbal* (pp. 28, 51). Cairo: al-Matba’a al-asriyya.
- Qarfi Al-Said. (2009). *Al-Binyatu al-Auslubiyah fi al-Kitabi al-Shiri inda Elia Abu Madi*. Al-Jazaair: JamiahQasidi MirbahwaRiqlah.

Salma KhadraJayyusi.(1977). *Trends and Movements in Modern Arabic Poetry* (Vol. 2, p. 67, 69, 85, 124, 127, 151). Brill: n.p.

ZikraDaraji. (2012). *Al-Badia fi Diwan Elia Abu Madi*. Al-Jazaair: Jamiah al-Arabi ibnuMuhaidiAummulbawaqi.

Zuhair Mirza. 1963. *Iliya Abu Madi: Shair al-Mahjar al-Akbar* (pp. 37-39). (n.p.)